

[Miljøministeren]

Der har i den seneste tid været rejst tvivl om, hvorvidt udledningen af kvælstof fra landbruget er 260.000 t pr. år som antaget i vandmiljøplanen. Som det fremgår også af dagens aviser, som hr. Knud Lind så flittigt citerede, er der tale om et udkast til en rapport fra Jordbrugsøkonomisk Institut. Der er altså ikke tale om en færdig rapport. Institutet har endnu ikke udgivet rapporten. Den drøftes fortsat på tekniker-niveau.

Jeg vil derfor ikke gå ind på en nærmere vurdering af Jordbrugsøkonomisk Instituts beregning, men jeg vil godt på alle tre ministres vegne sige, at nu må det arbejde gøres færdig. Hvis der bliver tale om ny viden, skal vi naturligvis forholde os til den. Men der er endnu ikke kommet nogen nye resultater på bordet, og derfor handler det nu om – og det er alle ministre naturligvis enige i – at arbejdet gøres færdig. Eksperterne må nu se at nå til nogle konklusioner.

Det er naturligvis glædeligt, hvis problemet viser sig at være mindre end først antaget. I så fald bliver det lettere for landbruget at nå de opstillede mål. Men det betyder ikke, at der er tale om fejlinvesteringer. Der vil under alle omstændigheder skulle foretages de investeringer i f.eks. opbevaringsanlæg, som landbruget har foretaget, for at man kan få en hensigtsmæssig udnyttelse af husdyrgødningen.

Da vandmiljøplanen blev fremlagt i 1987, blev det antaget, at landbrugets samlede investeringer ville udgøre ca. 4,5 mia. kr. Investeringsniveauet er senere, bl.a. på baggrund af en undersøgelse foretaget af De Danske Landboforeninger, revurderet og antages nu at udgøre 2,1 mia. kr., altså cirka en halvering. Heraf er cirka halvdelen allerede investeret, idet der er investeret ca. 1 mia. kr. fra 1985 til 1989, og der resterer således et investeringsbehov på ca. 1,1 mia. kr., der skyldes vandmiljøplanen og i et vist omfang strukturtilpasningen.

Folketinget har ved lov om skattemæssige afskrivninger af miljøforbedrende investeringer i landbruget m.v. kompenseret landbruget for en betydelig del af disse investeringer, men naturligvis ikke for dem alle sammen. Hertil kommer, at regeringen har fremsat forslag til lov om fradrag i ejendomsskatter m.v. i forbindelse med etablering af grønne marker, et forslag, som Folketinget i øjeblikket har til behandling.

Det er efter regeringens opfattelse vigtigt, at landbruget nu får ro til at gennemføre de vedtagne foranstaltninger, der både skal forbedre miljøet og sikre en bedre udnyttelse af husdyrgødningen. Derfor er jeg også glad for de udtalelser, som formanden, H. O. A. Kjeldsen, er kommet med. Han siger, at nu skal landbruget støt og roligt fortsætte med at opfylde vandmiljøplanens krav, og at nu skal der ikke være tale om ændringer, uanset hvilke resultater der måtte komme af udkastmæssig art fra forskellige institutter. Jeg synes, det er en god udtalelse og en god præcisering, formanden for landbruget her er kommet med og har præciseret, og den synes jeg egentlig Fremskridtspartiet burde have lyttet til. Så havde vi måske kunnet undgå denne forespørgselsdebat.

Vender vi os så fra landbruget og ser på de kommunale rensningsanlæg, er forholdet det, at den nødvendige teknologi er tilgængelig; en hurtig indsats er derfor mulig, ligesom de økonomiske konsekvenser er kendte. Der kan derfor gøres noget her og nu, og der skal gøres noget her og nu i forbindelse med miljøet. Vi har ikke en perfekt miljøtilstand. Det kan enhver, der bevæger sig uden for Christiansborg, konstatere.

Kommunernes Landsforening har da også støttet det synspunkt, at der skal gøres noget her og nu. På dette grundlag er der fastsat generelle grænseværdier for udledning af kvælstof, fosfor og organiske stoffer fra de større kommunale rensningsanlæg.

Det har været hævdet, at indsatsen via udbygningen af rensningsanlæggene er forkert, fordi udledningen af kvælstof derfra er meget mindre end udledningen fra landbruget. Til det vil jeg gerne sige, at udledningstillene kan dog ikke direkte sammenlignes. Det skyldes, at en del af kvælstoftabet fra landbruget sker til grundvandet. Den del, der ligesom de kommunale udledninger sker til overfladevandet, er derfor betydelig mindre.

Et forhold, som man måske ofte ikke er opmærksom på, er, at udledningerne fra rensningsanlæggene om sommeren udgør en større del af de samlede udledninger end om vinteren, hvor den største udvaskning fra landbrugsområderne foregår. Herved har rensningsanlæggene en langt større betydning, end deres andel af årsbelastningen kunne tyde på.